

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 16/07/2025 16:17
Sayı: E-120.07.03-1666300
2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-20068151
Konu : Soru Önergesi (7/25415)

7/25415 GK 126

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1602186 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/25415 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/25415) (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 0042FB2C-00D5-4FD9-ADCC-D52BC4944EF4

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Vahdettin ŞANLI

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. DR. MUSTAFA SEZGİN
TANRIKULU'NA AİT 7/25415 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, üretim maliyetlerinin karşılanmasına katkıda bulunmak, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı arttırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik olarak, çiftçilere bitkisel üretim desteklemeleri verilmektedir.

Bu kapsamda “2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar” 29 Ağustos 2024 tarihinde yayımlanmıştır. Tarımsal üretim planlaması ile ilişkilendirilmiş temel girdi (mazot ve gübre) maliyetlerini baz alan sade, etkin ve yönlendirici yeni tarımsal destekleme modeli hayata geçirilmiştir. Baklagiller üretim planlaması kapsamında yer almaktadır.

Yapılan düzenleme ile “İlk defa bitkisel üretim destekleri 3 yıllık ve üretim döneminden önce açıklanmıştır. Yeni destekleme modelinde bitkisel üretim destekleri; Temel, Planlı Üretim ve Üretimi Geliştirme Desteği olmak üzere sadeleştirilerek üç ana başlıkta toplanmıştır. Bu kapsamda planlı üretime uygun olan ürünler ve diğer ürünlere temel destek verilecektir. Böylece stratejik ürünlerin mazot maliyetinin %50'si ve gübre maliyetinin %25'i karşılanacaktır.

Planlama kapsamındaki ürünleri havzasında üreten çiftçilere temel desteğe ilave olarak planlı üretim desteği verilerek, mazot maliyetinin tamamı ve gübre maliyetinin yarısı karşılanacaktır.

Mercimek ve Nohut için yeni destek modelinde 244 TL/da temel destek ile 244 TL/da üretim planlaması desteği olmak üzere toplam 488 TL/da destekleme ödemesi yapılacaktır.

Diğer taraftan yeni destekleme modelinde, tarımsal yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğu belirlenen 11 ilin 52 ilçesinde yer alan sulu tarım arazilerinde üretilen nohut ve mercimek için 195 TL/da ilave yeraltı su kısıtı desteği ödemesi yapılacaktır.

Ayrıca Üretimi Geliştirme Desteği kapsamında verim ve kaliteyi artırmak amacıyla sertifikalı tohum kullanım, organik tarım ve katı organik-organomineral gübre destekleri ilave olarak verilmeye devam edilecektir.

Ayrıca "Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi" kapsamında üretim planlaması ile uyumlu bir şekilde baklagil projelerine öncelik verilmektedir. Proje kapsamında çiftçilere %75 hibeli tohum temini sağlanmaktadır. Baklagil üretiminin ve tüketiminin artırılmasına yönelik eğitim ve yayım çalışmaları yürütülmektedir.

Bakanlığımızca uygulanmakta olan projeler, destekleme ödemeleri ve ekim nöbeti uygulama zorunluluğu baklagil üretiminde pozitif yönlü değişime neden olmuştur. Ayrıca “Sözleşmeli Tarım”ın yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar da devam etmektedir.

Bakanlığımıza bağlı 11 araştırma enstitümüzde yemeklik tane baklagiller konusunda AR-GE çalışmaları yürütülmektedir. Araştırma enstitülerimizde nohut, mercimek, kuru fasulye, bakla, bezelye ve börülce türlerinde çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda yapılan ıslah çalışmaları ile yüksek verimli, biyotik ve abiyotik stres koşullarına toleranltı çeşitler geliştirirken, yüksek teknoloji alt yapısını kurarak ıslah sürelerini kısaltıcı ve yüksek kalite kriterlerini (enerji değerleri, protein miktarı vb.) yakalayan çeşitlerin de ıslahı sağlanmaktadır. Yapılan ıslah çalışmalarıyla elde edilen sertifikalı çeşitlerimizin kullanım payı nohutta %69, mercimekte %75 dir.